

Vanuit een Beter Stal naar Beter mest en een Beter Oogst

20 juni 2023

Symposium 'Mest, het bruine goud'

www.wur.nl/bsmo

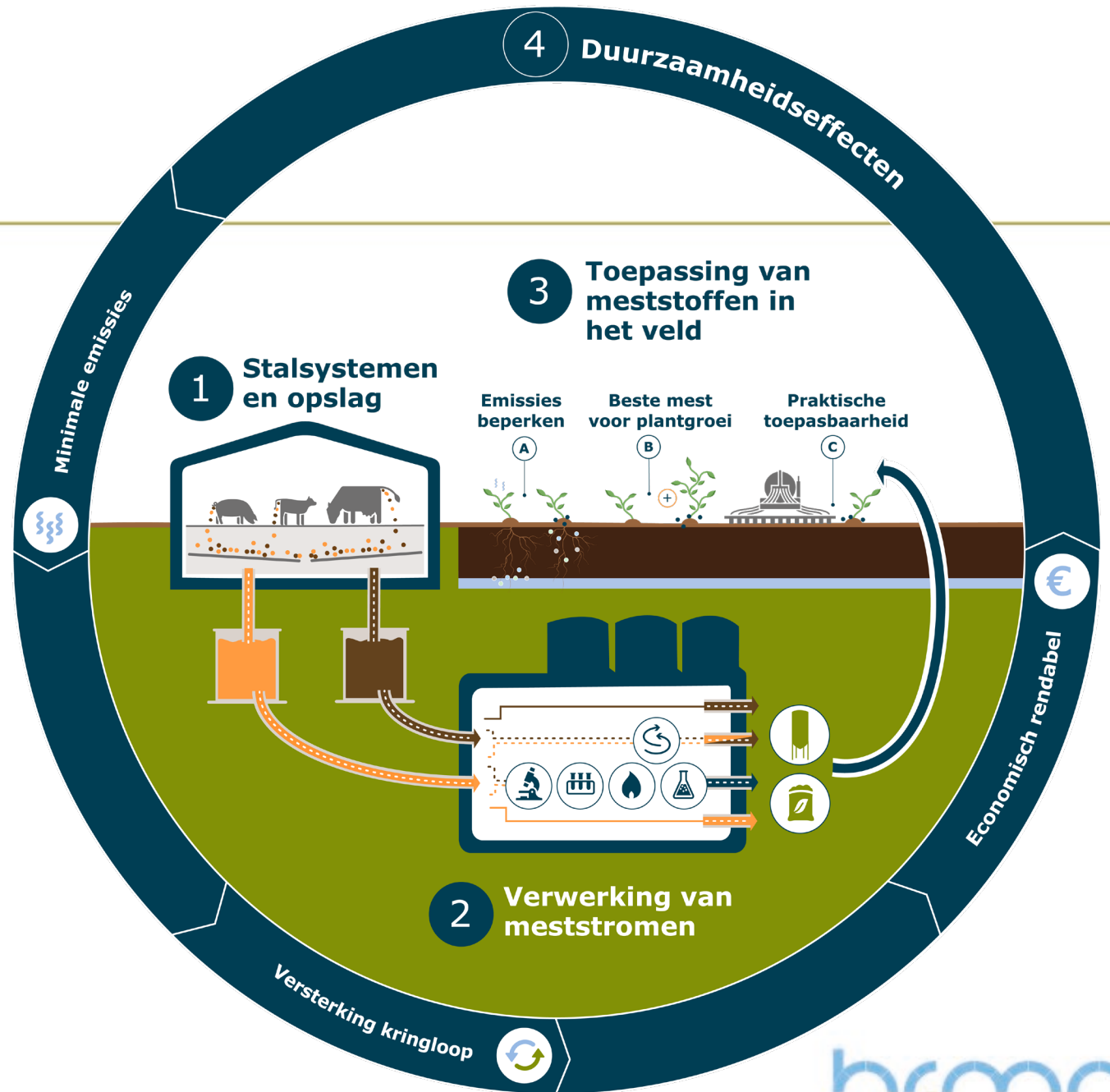

Rik Janssen,
Lely

Daniël de Jong,
WUR

PPS betere
stal, betere
mest, betere
oogst

2Split: Pigs

Cooperl

N2 — Applied

Pigster Oirschot B.V.

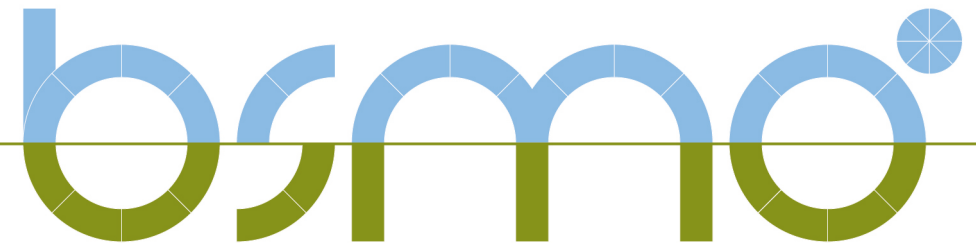
Maatschap Thelosen-Van Haren

provincie limburg
gesubsidieerd door de Provincie Limburg

Provincie Noord-Brabant

Lely Sphere

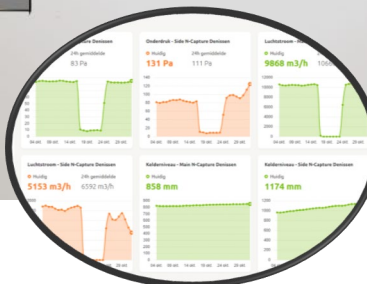
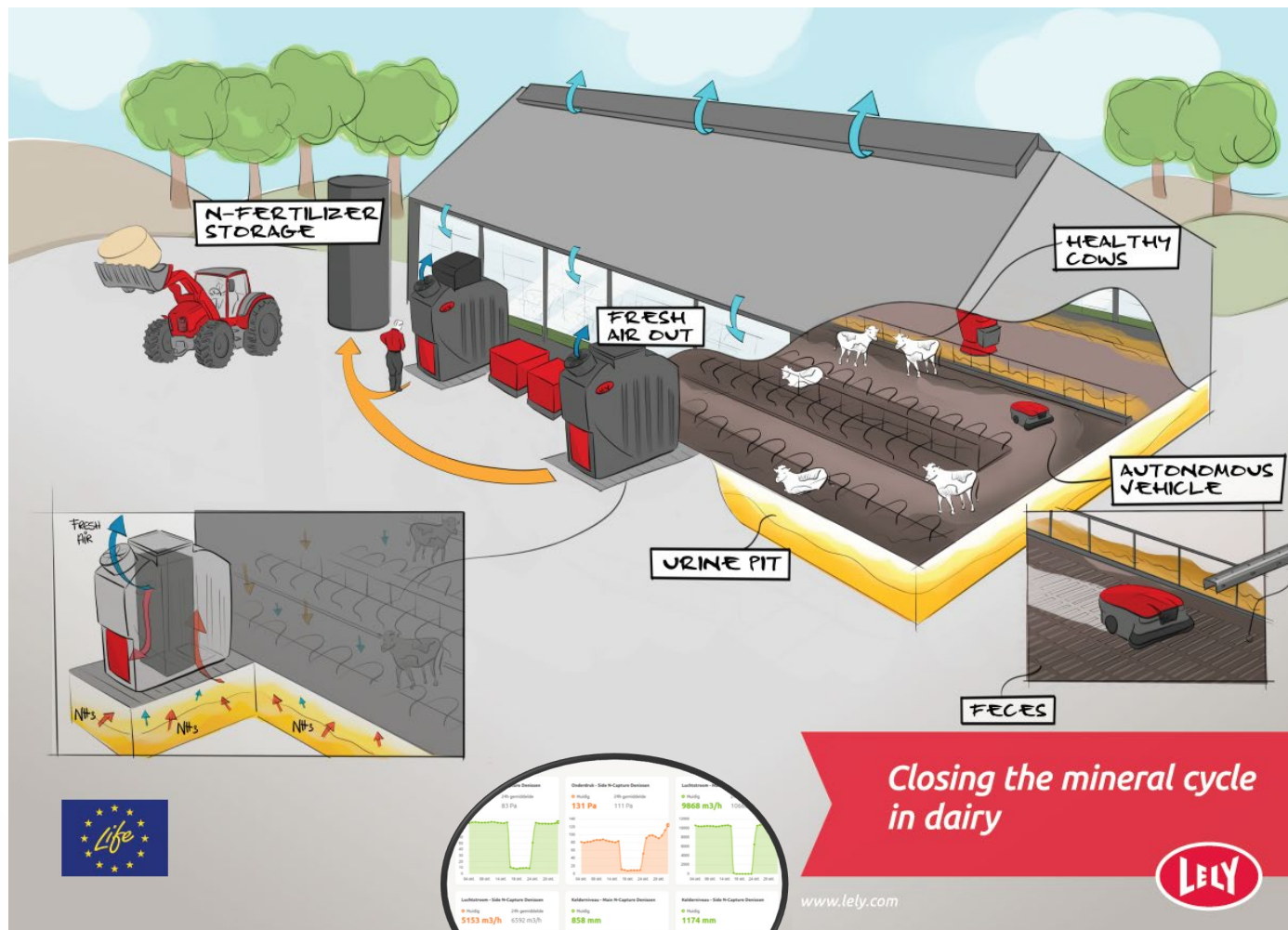
Samenstelling Lely Sphere

Mest scheiden bij de bron

Vaste mest verzamelen

Managementsysteem

Stikstof afvangen

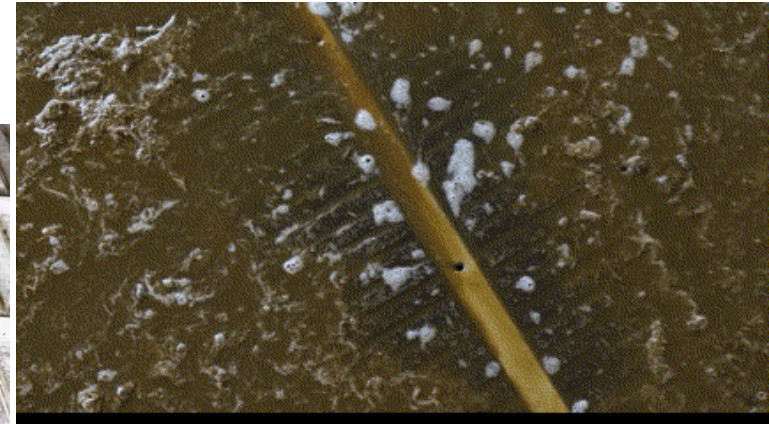
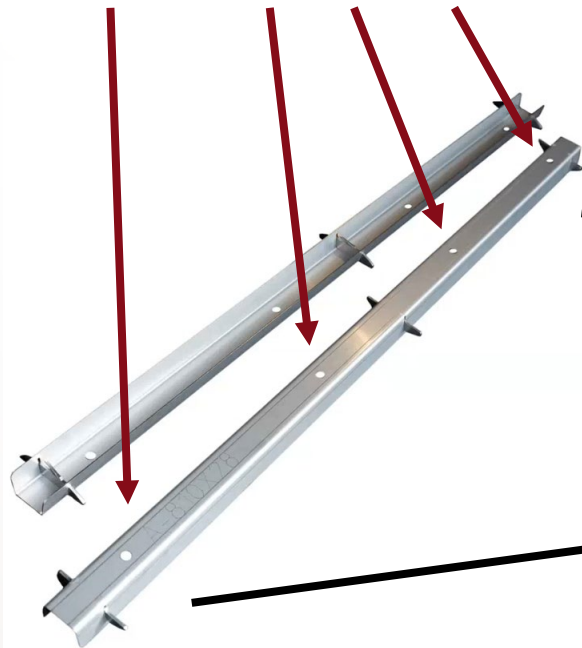
Mineralen behouden

Mest scheiden bij de bron: inlay strips

- RVS-strips met gaten
- Feces blijft liggen, dunne fractie gaat er doorheen

Gaatjes die urine door laten

Feces verzamelen: Collector

- Autonome mestzuigrobot

- Mest verzamelen en dumpen op 1 punt

Begin route

Einde route

Afzuigen mestput en roostervloer

Van lucht naar bruikbaar ammonium

Mineralen behouden: meststofopslag

- Circulaire meststof opslagtank

Situatievergelijking

Roostervloer

Emissie 13 kg NH₃/ koe/ jaar

Drijfmest

Lely Sphere

Emissie 3,0 kg NH₃/ koe/ jaar

Urine | Feces | Circulaire meststof

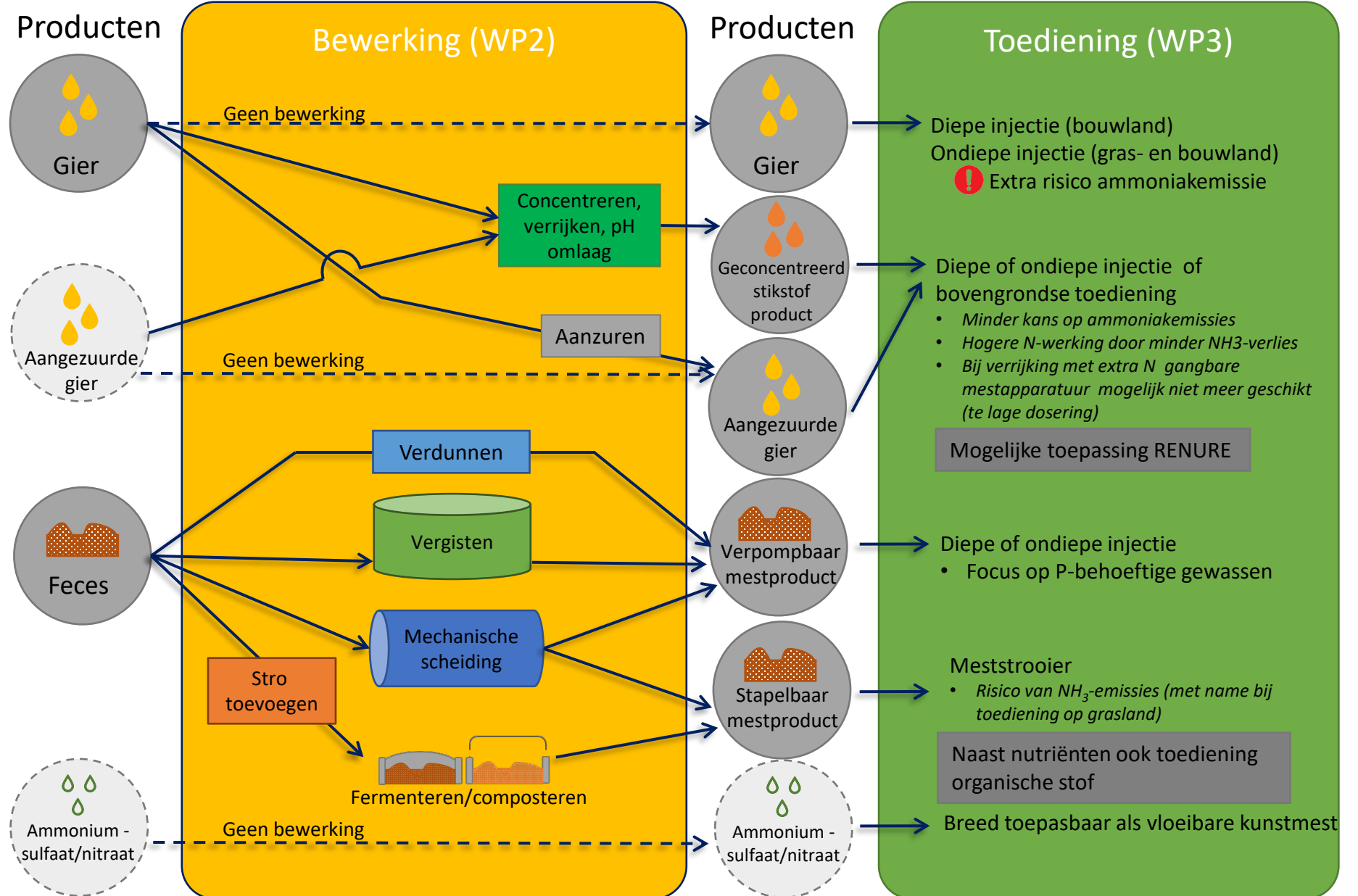
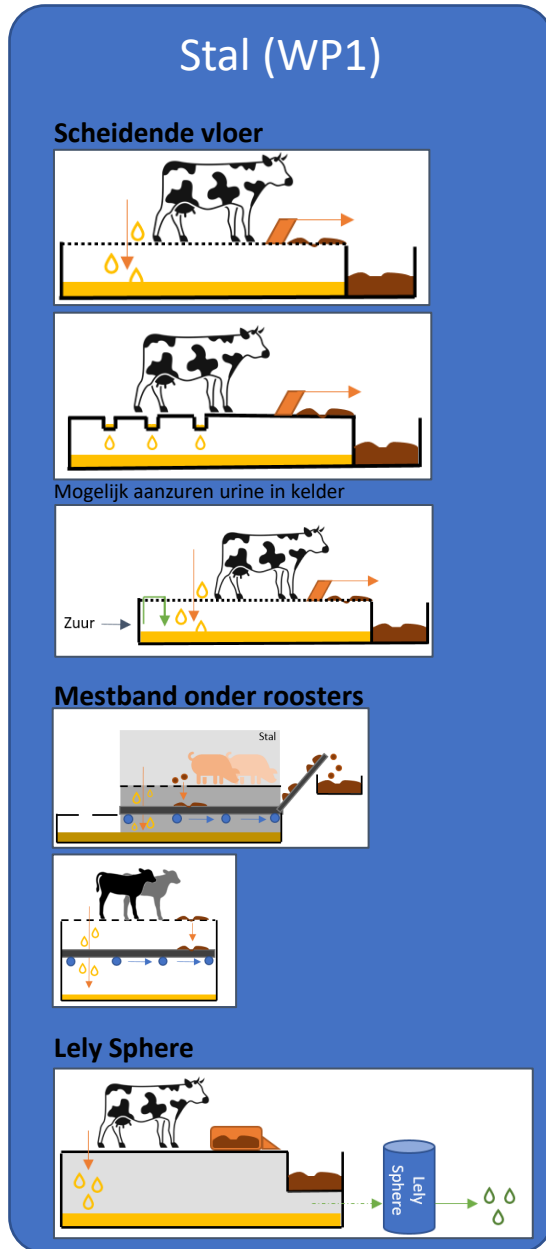

Samenvatting voordelen

- Drastische vermindering ammoniak uitstoot
→ Definitieve emissiefactor (RAV)
3,0 kg NH₃ per dierplaats per jaar
- Gericht bemesten/ afvoeren naar behoefte – 3 meststromen
- Circulariteit eigen bedrijf: minder aanvoer kunstmest
- Verbeterd stalklimaat voor mens en dier

1) Scheiding op/door/onder vloer

Mestmonsters van 15 stalsystemen

Karakter mestproducten

- Organische meststof
- Bodemverbeteraar
- Kunstmestvervanger (RENURE)

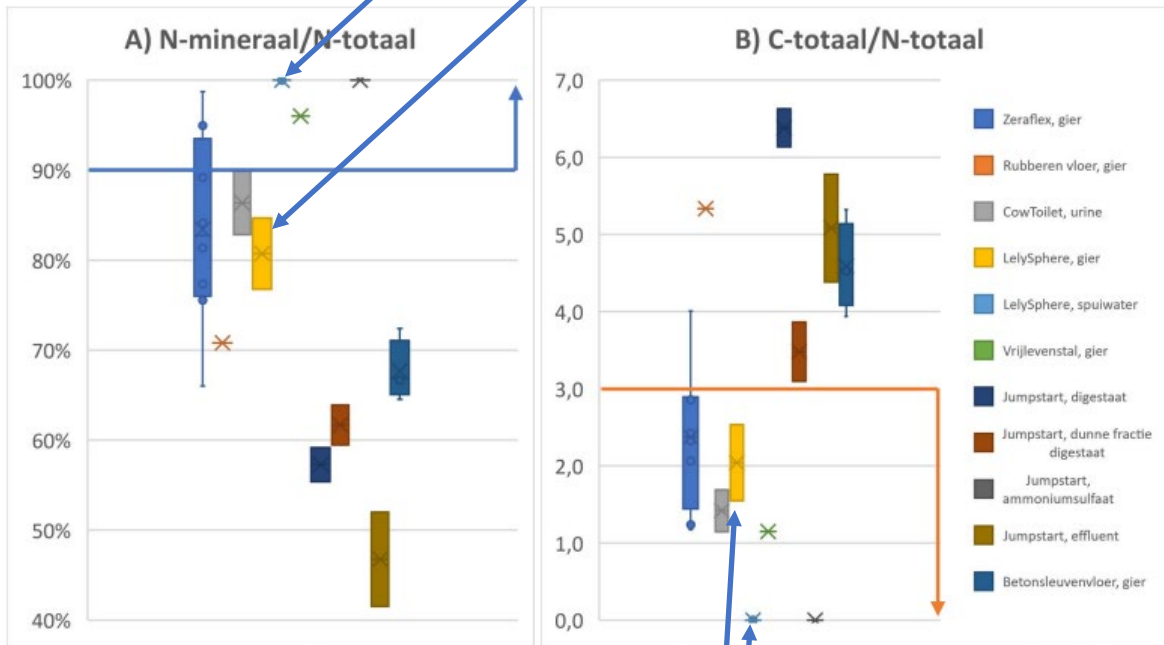
Samenstelling mestproducten uit innovatieve stalsystemen in de melkvee-, varkens- en kalverhouderij

PPS, betere stal, betere mest, betere oogst

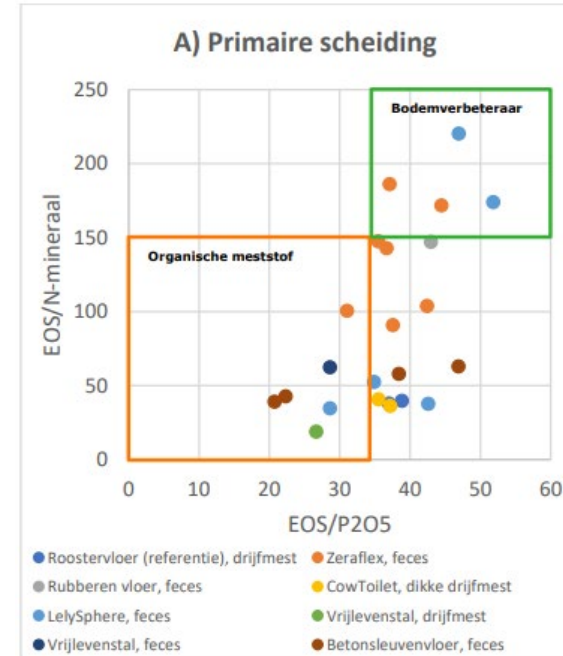
Auteurs | Emma van Boxmeer, Nico Verdoes, Henk Schilder, Paul Galama, Geert Kupers

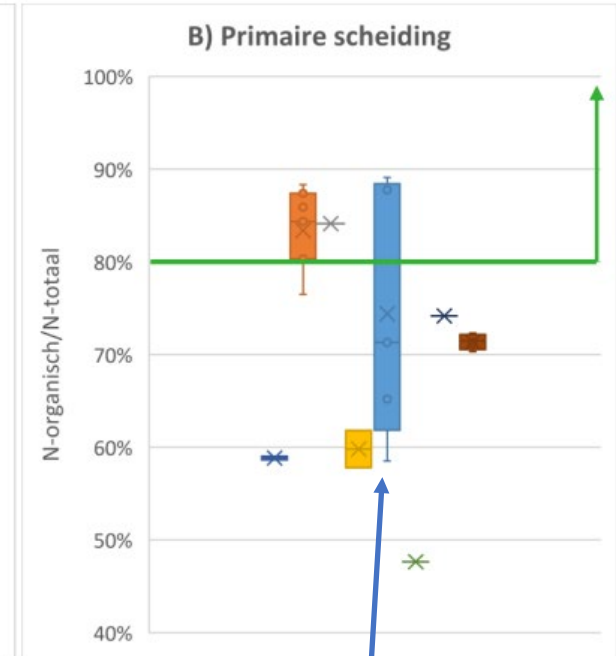
Mestmonsters Lely Sphere

Urine, gier, spui uit rundveestallen

Feces en dikke mest uit rundveestallen

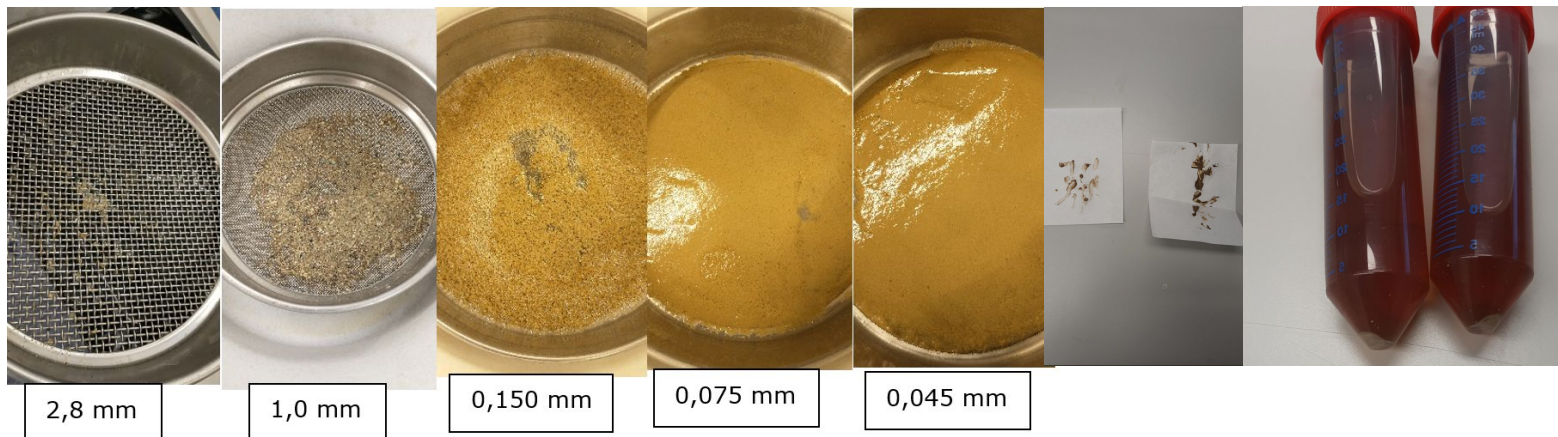

Mestbewerking op bedrijfsniveau

Overzicht met mest behandelingen

- Chemisch
- Biologisch
- Fysisch
- Lucht

Samenstelling urinefractie; zeven, filter, centrifugeren

Mogelijke mest behandelingen op bedrijfsniveau

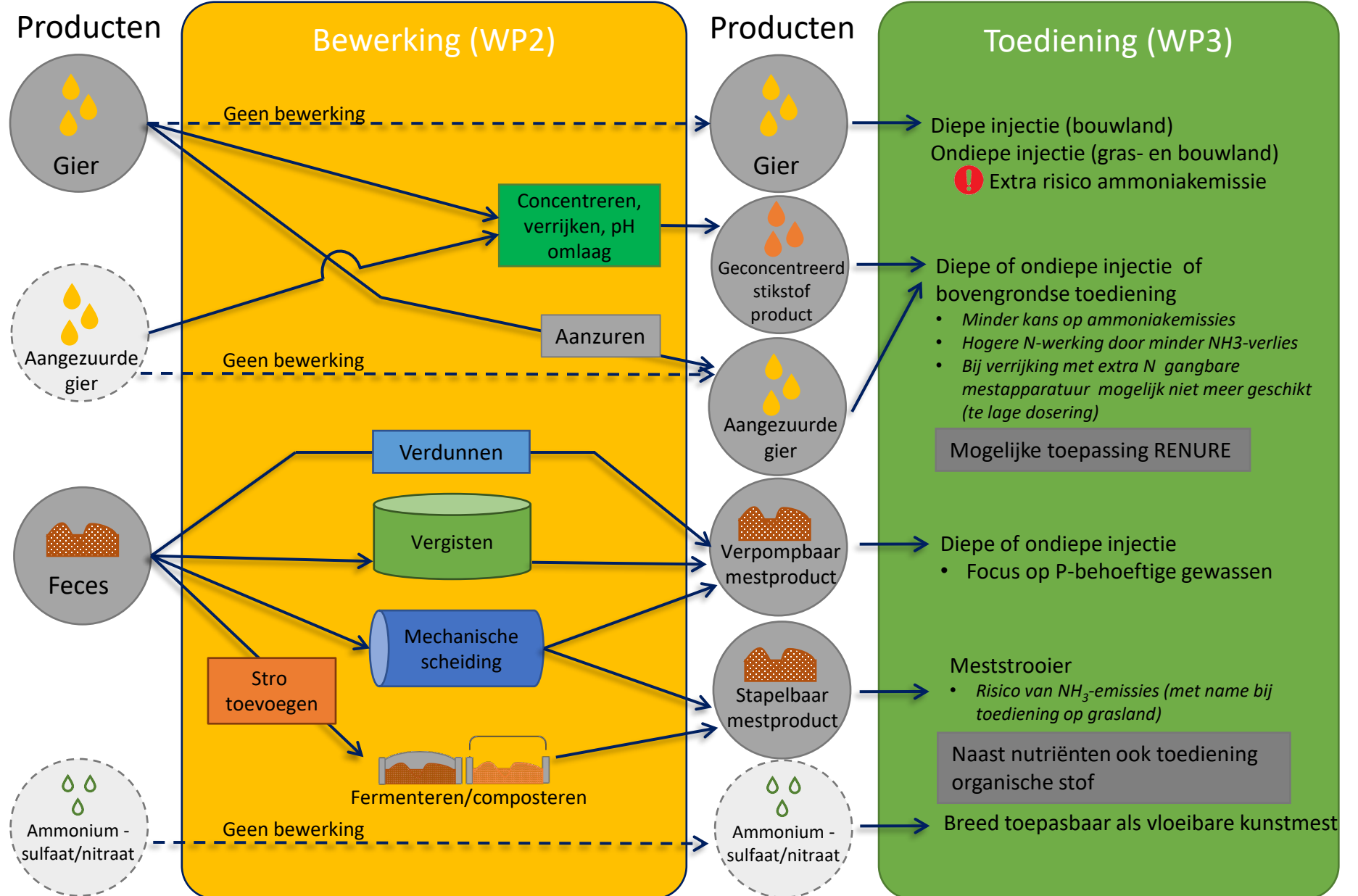
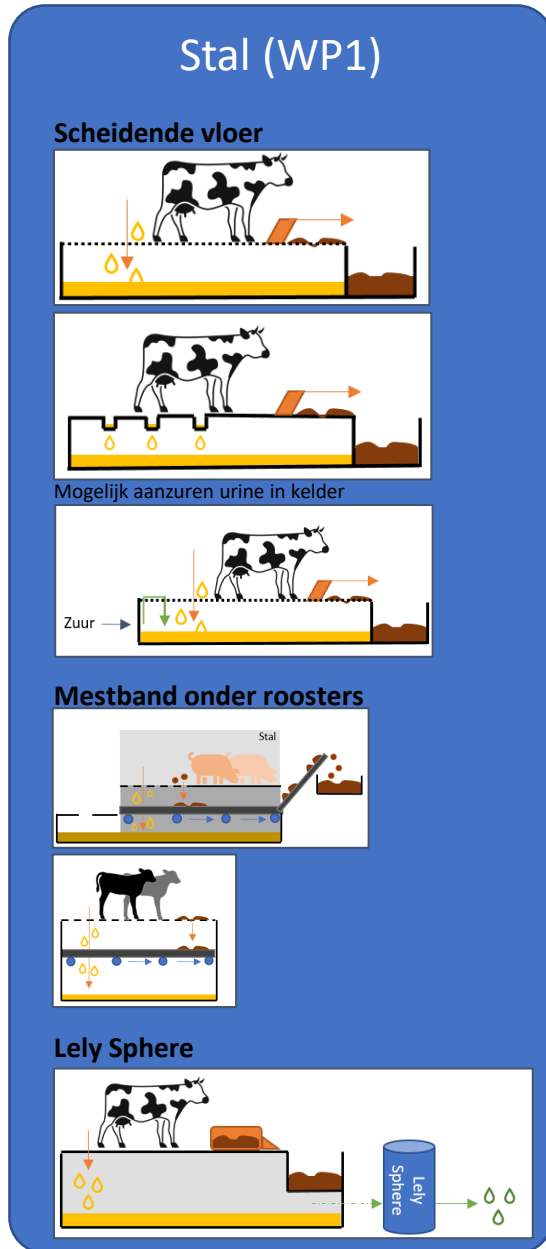
PPS, betere stal, betere mest, betere oogst

Auteurs | Kimberly Wevers, Stefan Hol, David Meijvogel,
Rommie van der Weide & Luuk Gollenbeek

WPR-OT 952

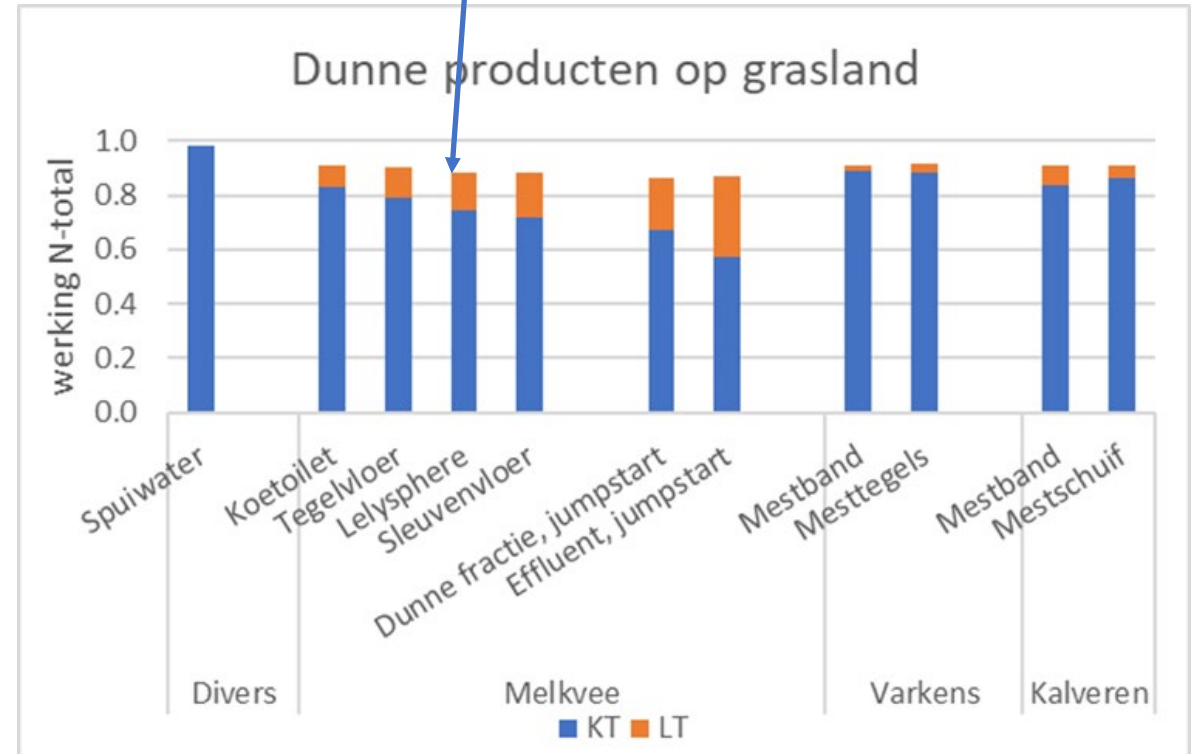
1) Scheiding op/door/onder vloer

Mestproducten benutten in het veld

Wat is de bemestende waarde van 'nieuwe' mestproducten

- Modelmatige studie
- Landbouwkundige effecten
- Milieukundige effecten
- Veldproeven en demo's

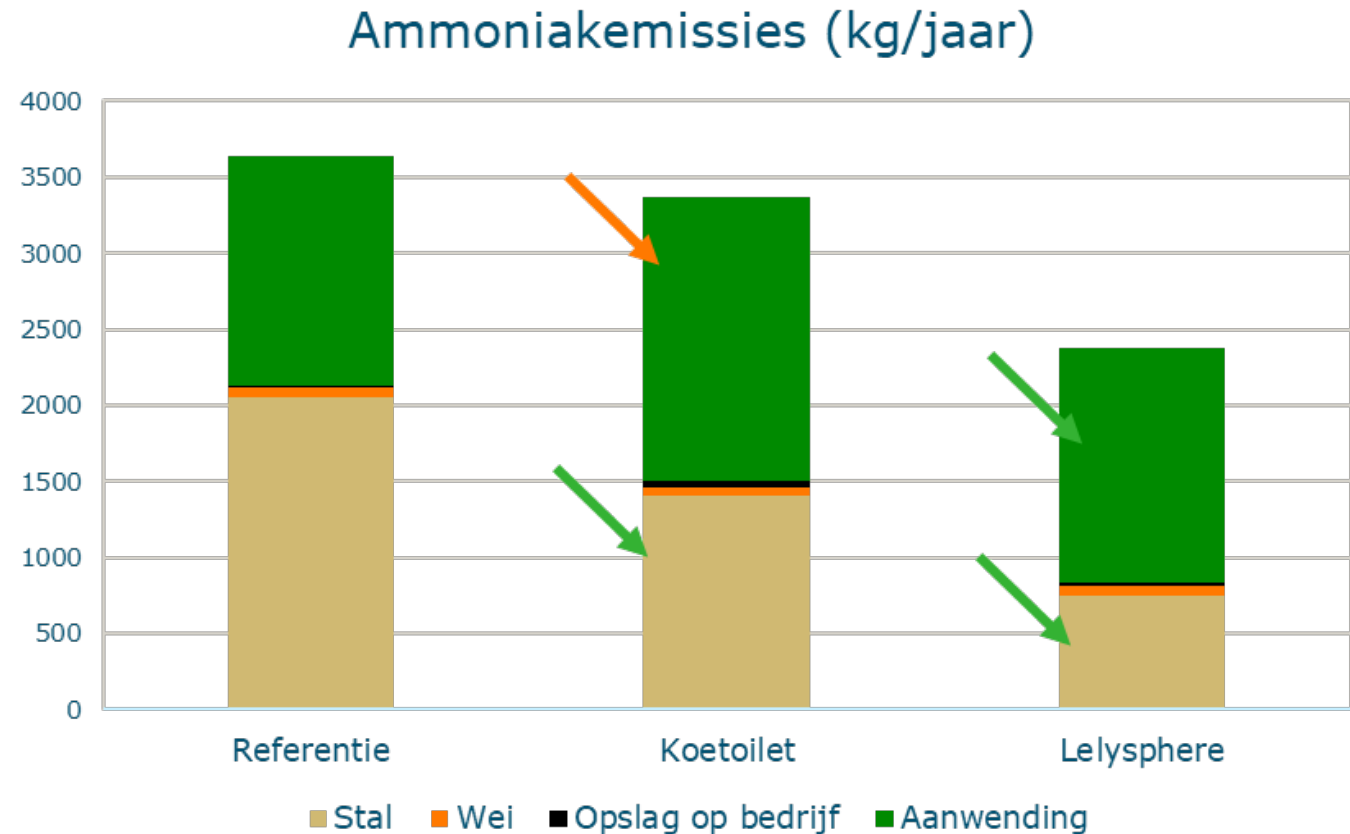

Mestproducten benutten in het veld – wintertarwe

Wat levert een 'andere' mestketen op

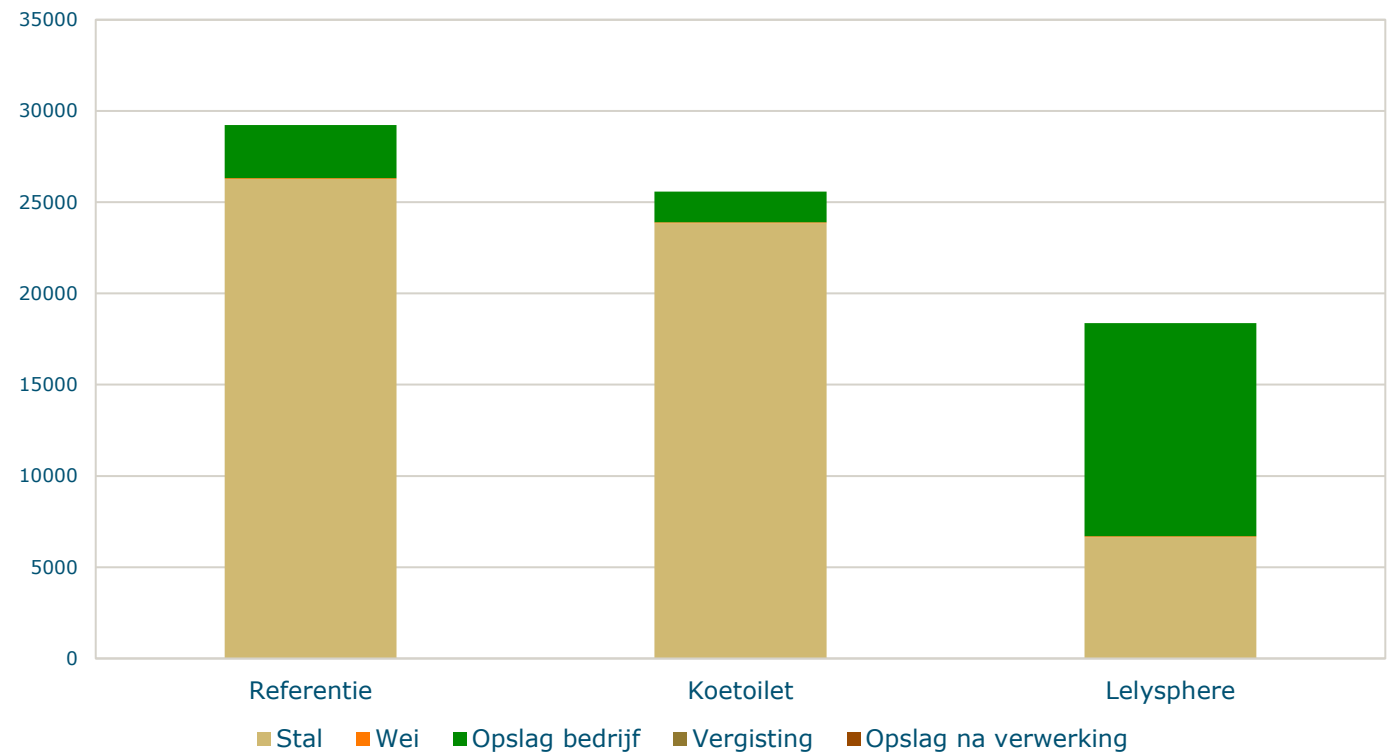
- Adhv mestemissiemodel
- Basisscenario van 3 mestketens
  - Ammoniakemissie
  - Methaanemissie
- Aname van **totale** NH₃ emissie in de keten
- Emissies in de **stal** afgenomen

Wat levert een 'andere' mestketen op

- Afname van **totale** CH₄ emissie in de keten
- Emissies in de stal Lelysphere sterk afgenomen
- Emissies tijdens opslag bij Lelysphere hoger dan referentie

Methaanemissie (kg/jaar)

Praktijkcases NL Next Level Mestverwaarden

Publiek-Private Samenwerking (PPS) tussen het ministerie van LNV en een consortium van verschillende partijen; Stichting Nederlands Centrum voor mestverwaarding, BO Akkerbouw, Melkveefonds, Stichting Brancheorganisatie Kalvesector, ZLTO, Vereijken Hooijer B.V., Vereniging FME, Maatschap Thelosen-van Haren, SEMILLA Sanitation, Hanskamp AgroTech BV, Susstable B.V., 2Split: Pigs, Vogelsang B.V., Kamplan B.V., Swaans Beton, Pigster Oirschot B.V., N2 Applied, Lely Industries NV.

